

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної діяльності та
економічної теорії О. Ю. Александрова*
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В УкрДУЗТ

Дуальна освіта не є інновацією. Вона була започаткована у Німеччині у сьомдесятих роках двадцятого сторіччя. Сьогодні така форма освіти ефективно функціонує в багатьох європейських країнах (Бельгії, Австрії, Швеції тощо).

Останнім часом питання дуальної освіти набуває все більшої популярності і в Українському державному університеті залізничного транспорту. Серед основних завдань її впровадження можна зазначити: підвищення якості підготовки кадрів з урахуванням вимог потенційних роботодавців, оновлення професійних програм, форм та методів навчання, подолання відриву між теоретичною та практичною складовими освітнього процесу.

Особливості становлення та перспективи розвитку дуальної форми здобуття освіти в УкрДУЗТ пов'язані з чіткою взаємодією та зацікавленістю всіх учасників дуального процесу.

Дуальна освіта сприяє професійному становленню особистості, її розвитку та самовизначенню, формуванню готовності до виконання виробничих дій. За такої форми навчання набуття професійних компетентностей відбувається при виконанні виробничих дій, а розвиток особистості – в умовах диференційованого навчання.

Перспективи дуальної форми навчання пояснюються взаємною зацікавленістю держави, закладу освіти та дуального підприємства у підготовці високоякісних фахівців. Надійність дуальної освіти пов'язана із «задоволенням потреб як самих студентів, так і цілей підприємства або організації».

Взаємодія учасників дуальної форми здобуття вищої освіти базується на принципах соціального партнерства та чіткого виконання вимог дуальності.

Керівництво УкрДУЗТ та провідні фахівці дуального підприємства формують запит на підготовку спеціалістів певного профілю, визначають вимоги до кваліфікації та професійної компетентності майбутніх фахівців, контролюють практичну діяльність студентів на підприємстві, беруть участь в оцінюванні якості знань студентів, забезпечують працевлаштування випускників.

Заклад вищої освіти модернізує та інтегрує освітній процес відповідно до вимог виробництва, розробляє та удосконалює навчальні програми, забезпечує взаємодію з роботодавцями.

1. Андрущенко В. П. Теоретико-методологічні засади формування вищої освіти в Україні. *Педагогічна газета / Академія пед. наук України*. №12(78), грудень 2000 р. С. 1-2.

2. Амеліна С. М. Особливості дуальної системи вищої професійної освіти у навчальних закладах Німеччини. *Проблеми трудової і професійної підготовки*: зб. наук. праць. 2010. Вип. 15. С. 107–112.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної
діяльності та економічної теорії
М. В. Косич*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Дуальна форма здобуття професійної освіти – це спосіб навчання, за якого теоретичний матеріал опановується в закладі з педагогом, а практичне навчання проходить на виробництві. Такий підхід суттєво відрізняється від «практичних відпрацювань», оскільки в його основі не тільки закріплення теорії на практиці, а саме навчання в умовах виробництва [1].

Мета впровадження дуальної освіти – усунути основний недолік традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих працівників (розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом) та підвищити якість підготовки кадрів з урахуванням вимог роботодавців у рамках організаційно-відмінних форм навчання.

Переваги для здобувачів освіти:

- отримують оплату за роботу в період профнавчання;
- навчаються в реальних умовах виробництва;
- ідентифікують себе з виробництвом;
- здобувають професійні навички і уміння для подальшої професійної кар'єри;
- отримують визнаний сертифікат.

Переваги для роботодавців:

- беруть участь у розробленні стандартів;
- отримують компетентних випускників, що точно відповідають їхнім вимогам;
- підвищують продуктивність праці;
- економлять на витратах на підбір персоналу;
- контролюють виробниче навчання;
- беруть участь в екзаменаційних комісіях;
- узгоджують з профспілками оплату роботи здобувачів освіти;
- несуть відповідальність за бізнес.

Переваги для держави:

- зменшення витрат на підготовку;